

GREETJE VAN DEN BERG

Lange schaduwen

ABCOUDE

GROTE LETTER BIBLIOTHEEK

Het pretpark was stampvol mensen, alsof iedereen deze bewolkte dag had uitgekozen om een dagje uit te gaan en zich te laten vermaken door sprookjesfiguren en spectaculaire attracties. Henriëtte Ballast zat met een rugzak vol belegde broodjes en pakjes drinken bij een tafeltje en staarde naar de mensen om haar heen. Mensen met kleine kinderen, jonge stelletjes, grootouders met hun kleinkinderen. Twee prinsessen liepen giechelend voorbij en werden staande gehouden door een oude man die een foto van zijn kleinkinderen wilde maken samen met de sprookjesdames in suikerpinjaponnen.

Voor de zoveelste keer deze morgen vroeg ze zich af wat een mens toch bezielde om een kapitaal voor een pretpark neer te tellen en vervolgens het grootste deel van de dag in de rij te moeten staan. Ze zuchtte, verschikte de rugzak en haalde een hand door haar halflange, blonde pagekapsel. Ze keek speurend om

zich heen, haar ogen met de getekende wenkbrauwboogjes erboven, die haar gezicht een altijd verbaasde uitdrukking gaven, vernauwden zich tot spleetjes toen ze in de richting van de wc's keek. Waarschijnlijk was ook daar sprake van wachttijden. Willem leek met hun drie zoons in ieder geval wel een eeuwigheid onderweg. Ze maakte de gesp van de rugzak los, haalde er een pakje yoghurtdrink uit en zocht in een van de plastic zakjes naar een zacht, wit puntbroodje met gebakken ei. Het broodje was plat geworden, het zakje was vanbinnen vettig. Ze veegde haar handen met een papieren zakdoekje af, sloot het plastic zakje zorgvuldig en gespte de rugzak dicht. Wat aarzelend beet ze in haar broodje, kauwde bedachtzaam en keek opnieuw in de richting van de bewegende mensenmassa.

‘Mam, ik wil ook een broodje. Heb je broodjes met hagelslag?’ Ze had haar jongste zoon niet eens zien komen aanlopen.

‘Alexander, doe een beetje rustig,’ maande ze hem.

‘Alexander kliert al de hele tijd,’ zei Hans.

Samen met zijn vader en oudste broer Jan-Willem was hij in een iets trager tempo uit de wc's gekomen.

‘Er stond een bordje bij de wc’s,’ zei Willem. Hij grijnsde. ‘Wachttijd een halfuur.’

‘Je meent het.’ Ze legde het broodje boven op haar pakje drinken en maakte opnieuw de gespen van de rugzak open.

‘Ik heb geen hagelslag, Alexander. Dat wordt plakkerig als het zo lang in een plastic zakje zit. Je zult het met kaas of gebakken ei of rookvlees moeten doen.’

‘Dan hoef ik niet. Waarom krijgen we geen patat of een hotdog?’ Hij haalde zijn neus op. ‘Iedereen eet altijd patat of frikadellen als ze uitgaan en wij krijgen alleen maar van die vieze broodjes.’

Willem keek dreigend. ‘Alexander, zulke dingen wil ik niet van je horen. We eten vaak genoeg patat. In dit pretpark betaal je je scheel als je van die vette rommel wilt eten.’

‘Als je die broodjes zo vies vindt, eet je ze toch zeker niet,’ bemoeide Jan-Willem zich ermee. ‘Dan krijg je gewoon niets.’

‘Hebben wij wat meer.’ Hans was het helemaal met hem eens.

‘Doe niet zo stom!’ Alexander wilde Jan-Willem te lijf gaan, maar die was eerder en gaf hem een schop, die Alexander in een oorverdovend gekrijs deed uitbarsten. Om hen

heen werd er naar hen gekeken. Henriëtte trok Alexander op schoot en suste hem. Willem bulderde tegen zijn oudste zoon dat het geen manier van doen was, terwijl Hans de rugzak plunderde.

‘Laten we het nou gezellig houden,’ smeekte Henriëtte, terwijl ze Hans de tas weer afhandig maakte en broodjes ronddeelde. ‘Ik weet dat we allemaal een beetje vervelend worden van de lange wachttijden, maar we zijn hier nu eenmaal...’

‘Jullie wilden hier zelf met alle geweld naartoe,’ merkte Willem op. Hij wreef zijn bril schoon, ademde tegen de glazen en poetste verder. ‘Ik was liever de bossen ingegaan. Lekker wandelen en nog een stuk goedkoper ook.’

Willem dacht alleen maar aan geld, peinsde Henriëtte toen ze een halfuur later in de wachtrij voor de Bobslee stonden. Het bordje gaf aan dat ze nog een uur zouden moeten wachten. Ze liet een rolletje pepermunt rondgaan en keek hoe Willem zijn jongste zoon op zijn rug meesjouwde. Hij had nooit anders gedaan dan rekenen. Voordat er iets ondernomen werd, bekeek Willem eerst of het er wel af zou kunnen. Overal waren potjes voor. Ze

kreeg huishoudgeld en kleedgeld en haar eigen inkomen dat ze verdiende met haar parttimebaan bij de afdeling 'reizen' van een bank, werd voor een groot gedeelte vastgezet op een spaarrekening voor later... Later, als de kinderen zouden moeten studeren.

Ze waren volgens Willem alle vier gezegend met een uitstekend stel hersens. Hij had grootse plannen met hen. Zij moest het allemaal nog zien. Jan-Willem kon op het vwo nauwelijks meekomen. Tijdens een gesprek vlak voor de vakantie met de mentor had deze laten doorschemeren dat het misschien verstandiger was om de jongen naar de havo te laten gaan, maar daar had Willem niet van willen horen. Met Hans hadden ze geen problemen. Hij had de basisschool doorlopen en zou na de zomervakantie naar de middelbare school gaan. Ze was ervan overtuigd dat hij zeker het vwo zou kunnen halen. Alexander was nog erg speels voor zijn leeftijd. Ze oefende iedere avond de tafels met hem, die hij vervolgens even snel weer leek te vergeten. Dan was er nog hun nakomertje, Chantal van anderhalf. Vandaag was ze bij Willems moeder ondergebracht, omdat in Willems ogen zo'n kleintje in een pretpark eerder een last zou

betekenen dan dat ze er iets aan zou hebben. Henriëtte moest zichzelf bekennen dat ze haar meisje nu al miste. Ze hield van haar jongens, maar Chantal was haar oogappel, met haar vertederende, blonde paardenstaartje, haar twinkelende blauwe oogjes, haar heldere stemmetje. Henriëtte hield ervan in kindermodewinkels rond te lopen en het beste was niet goed genoeg voor haar kleine lieveling. Voor de jongens trok ze minder geld uit voor kleding, zichzelf voorhoudend dat het bij hen toch allemaal zo kapot was.

Langzaam schoof de rij door. Ze naderden het bord met de aanduiding 'dertig minuten'. Henriëtte liet nogmaals de rol pepermunt rondgaan. Uit de bewolkte lucht vielen een paar spetters. Alexander was op het hek geklommen waarlangs ze voortschoven en viel er aan de andere kant af. Hij zette het op een brullen. Jan-Willem zat met Hans te klieren. Willem deed alsof hij niets zag en hoorde. Hij draaide een sjekkie en staarde naar de Bob-slee, die inmiddels te zien was tussen de bomen en met een enorme vaart naar beneden suisde. Er klonk gegil.

'Ik durf niet,' zei Alexander.

'Het is niet eng,' trachtte ze hem gerust te

stellen.

‘Het is wel eng.’ Hij veegde langs zijn neus waar een snottebel zich een weg naar zijn lip zocht. Ze gaf hem een tik, toen zijn tong naar buiten dreigde te komen om de glibberige massa op te vangen. Hij barstte opnieuw in een heftig gekrijs uit. Ze gaf hem een zakdoek en hield hem nogmaals de rol pepermunt voor. Jan-Willem belandde met zijn schoen met stalen neus onzacht op haar, in een elegante pump gehulde, voet. Ze schreeuwde van de pijn. Willem liet van schrik zijn sjekkie vallen.

‘Zeg jij er eens wat van!’ beet ze hem toe. ‘Jij staat daar maar, alsof er hier niets aan de hand is... alsof... alsof...’ Haar blik onderschepte een spottende blik van een groepje jongeren achter hen en ze zweeg. Het bordje ‘vijftien minuten’ kwam langzaam in zicht.

‘Wachten is altijd vervelend,’ merkte Willem lijzig op. Hij had zijn sjekkie weer opgepakt en rookte rustig verder.

‘Je kunt van een stel kinderen niet verwachten dat ze keurig in de rij blijven staan.’

Ze zei niets meer, hoorde achter zich een onderdrukt gegrinnik en besloot zich vanaf dit moment nergens meer iets van aan te trek-

ken. Al zouden haar drie zoons besluiten om het hele hekwerk te slopen, háár zouden ze niet meer horen. Haar voet schrijnde, een schaafwond ontsierde haar wreef. Ze trachtte de pijn te negeren. Alexander leunde nu rustig tegen haar aan.

‘Ik vind het toch eng,’ hoorde ze hem zeggen. Ze streek hem over zijn rode stekelkuif.

‘Ik vind het ook een beetje eng,’ bekende ze hem. ‘We houden elkaar gewoon goed vast. We hebben nu eenmaal a gezegd, nu zullen we ook b moeten zeggen. Bovendien kunnen we niet eens meer terug.’

‘Mag ik bij jou zitten?’ Er zaten nog tranen op zijn wangen. Tranen, vermengd met zwarte vegen. Het vertederde haar. Ze trok hem tegen zich aan. Alexander, soms groot en stoer, soms nog zo heel erg klein en onzeker.

‘Baby...’ schold Jan-Willem. Ze zou hem een klap willen geven, maar hield zich in. Haar ogen boorden zich diep in de zijne. Hij haalde zijn schouders op en gaf Hans een por.

‘Lelijke sproetenkop!’

‘Jan-Willem, hou nu eindelijk eens op!’ Willem greep zijn oudste zoon bij de schouder en trok hem naast zich.

‘Nu blijf je hier staan en houd je je kop tot

we in de Bobslee zitten.’ Henriëtte haalde opgelucht adem. Ze kende Willems afkeer van het woord sproetenkop. Was het vroeger niet zijn eigen bijnaam geweest? Willem Sproetenkop... hij had het haar meer dan eens verteld. Misschien dat hij daarom voor de buitenwereld vaak zo hard leek. Hij was te vaak gekwetst.

Achter zich hoorde ze iemand onderdrukt mompelen: ‘Je zult toch zo’n stel kinderen hebben.’ Ze wilde niet kijken wie het zei.

Ze stonden nu op de trap, verzamelden zich even later tussen verschillende hekjes, maar moesten een Duitse familie die voordrong voor laten gaan. Willem bulderde: *‘Sie sind hier in Holland, nicht in Deutschland!’*

Henriëtte geneerde zich, wrong zich even later samen met Alexander voor in de Bobslee en had er direct spijt van dat ze niet achterin was gaan zitten. Tergend langzaam en met een enorm geratel schoof de slee naar boven. Onder zich zag ze de boomtoppen, de rij mensen. Ze sloot haar ogen.

Even later schoot de slee met een enorme vaart naar beneden. Alexander werd tegen haar aangedrukt, haar verwonde voet voelde pijnlijk aan tegen de zijkant van de slee.